LEDEN ONTVANGEN DIT BLAD GRATIS • LOSSE NUMMERS 10 CENT

WERKEND NEDERLAND

ORGAAN VAN DE EENHEIDSVAKCENTRALE

Verantwoordelijk redacteur: H. Diesbergen.
Redacteuren: H. J. Bartels, A. C. Koenen.
Red. en Admin. Hemonylaan 27 Amsterdam Zuid Tel. 21958-90976

2e Jaargang No. 23 WEEKBLAD 17 September 1945

OVER LONEN EN PRIJZEN

We willen in dit artikel een belangrijke zaak behandelen:

DE LOON- EN PRIJSPOLITIEK

en daarin aantonen, dat genoemde kwesties ten nauwste met elkaar verbonden zijn.

Met een variant op het bekende gezegde: „Alles draait om de Liefde", kunnen we bij deze zaak gerust zeggen: „Alles draait om het loon, alles draait om de prijs."

De werker van stad en land verdiept zich liefst niet in geleerde beschouwingen van economische aard.

Maar door de harde werkelijkheid gedwongen, zit hij midden in het probleem: Wat doe ik met mijn loon? Wat kan ik ervoor kopen?

Om nu maar met de deur in huis te vallen: het is een rare bedoening met de loonkwestie en nog zonderlinger staat het met de prijzenpolitiek!

Wij stellen vast, dat aan de hand van het huidige distributiepakket een flinke loonsverhoging op zijn plaats is.

Want nu is het zo, dat b.v. een gezin van vier personen een wekelijkse uitgave heeft aan distributie-artikelen en vaste lasten van ongeveer *f* 40.-. En dit is aan de lage kant.

Het gemiddelde loon beweegt zich om de *f* 30.- heen!

Het beste af zijn dan nog de gezinnen waarin 1 of meer kinderen wat verdienen.

De radio-rede van Ir. Vos

Terwijl nu nog vaak de strijd gestreden moet worden voor de 25% loonsverhoging, vragen we ons af, wat er gebeuren moet tegen de tijd, dat er meer distributie-artikelen op de markt komen, of zelfs wanneer er artikelen op de vrije (niet op de zwarte) markt komen, waarin we van de aanneembare veronderstelling uitgaan, dat er binnen zeer afzienbare tijd meer afgewerkte producten zullen zijn. We noemen, naar aanleiding van de radio-rede van Ir. Vos voor Herrijzend Nederland (28 Augustus), waarin de minister zeide dat er weer aanmaak van verschillende producten in het vooruitzicht gesteld werd, textiel, schoenen (ook reparatieleder), zout, tabak en kolen.

We spreken nog niet van importartikelen zoals thee en koffie, specerijen, rijst enz., die ook zo langzamerhand in grote schepen aan de Hollandse riviermondingen zullen opdagen.

Maar wat dan? Als nu reeds de lonen ontoereikend zijn om het allernodigste te kopen?

Het is logisch dat mede in verband met de nog steeds stijgende kosten van het levensonderhoud, een verdere loonsverhoging noodzakelijk is, temeer daar in vele gevallen de zo met veel bombarie aangekondigde loonsverhoging van 25% te niet wordt gedaan door evenzoveel procenten verlaging (zie bij de Overheid en Gemeentepersoneel).

Deze loonsverhogingen worden dan ook met recht loonherzieningen genoemd en kan in andere gevallen ook gesproken worden van loonsverlagingen (b.v. met de zeer ongunstige regeling van de verminderde kinderbijslag bij het Overheids- en Gemeentepersoneel).

De stijgende kosten van het levensonderhoud manifesteert zich in de prijsverhogingen van allerlei dagelijkse benodigdheden en zo werd b.v. op 3 September de volgende mededeling in de pers gepubliceerd: Prijsverhoging van enkele levensmiddelen- en veevoederproducten. Met ingang van 3 dezer zullen de prijzen der grondstoffen van graanproducten volledig worden doorberekend in die van de eindproducten, met uitzondering van o.m. brood en gist.

Het voorlaatste is niet helemaal juist, daar het brood wel degelijk hier en daar in prijs is verhoogd.

Deze prijsstijgingen maken dus weer een loonsverhoging noodzakelijk.

Wat dan?

Wanneer wij dus deze gang van zaken bekijken, dan is het einde ervan zoek! Want loonsverhogingen werken prijsverhogingen in de hand.

Wat dan? Geen loonsverhogingen?

Dan zouden we het eens moeten zijn met de volgende stelling:

Een loonsverhoging zonder dat de koopkracht erdoor verhoogd wordt, heeft geen of op zijn hoogst een betrekkelijke waarde.

Inderdaad is het na deze gruwelijke oorlog zo, dat de loonsverhogingen er maar heel weinig toe bijdragen, het allernoodzakelijkste te kunnen kopen.

Al hoewel natuurlijk alle beetjes helpen! Maar toch komen we er zo niet! Er moet wat anders gebeuren!

Loonsverhogingen, prijsverhogingen, glijdende loonschaal, allen zaken waardoor we in een vicieuze cirkel ronddraaien!

De regering Schermerhorn schermt de laatste tijd nogal met de Verbindendverklaring van den Rijksbemiddelaar aan de hand van paragraaf 4 artikel 5 Arbeidsovereenkomsten besluit van Juli '44!

De prijzen naar beneden

Waarom nu geen bindende beslissing wat betreft de prijzen? In elk geval: de prijzen moeten naar beneden en aangepast worden aan de lonen, die nodig zullen zijn om straks het gehele distributiepakket te kopen.

Vaste, muurvaste door de regering vastgestelde prijzen.

Lonen, waarvan alle levensmiddelen, alle vaste lasten, alle kosten voor het levensonderhoud betaald kunnen worden.

Er moet, dat vloeit er uit voort, een felle actie komen voor een gezonde, algemene pensioenregeling, waarbij het spook van de armoede op de oude dag niet meer aanwezig mag zijn.

Ordening op alle gebied. Democratische ordening van het bedrijfsleven, doorgevoerd op loonpolitiek-, zowel als op prijspolitiekterrein.

Ordening van het bedrijfsleven, waarbij ook de nationalisatie van de bedrijven die daarvoor in aanmerking komen, niet vergeten mag worden.

Lonende lonen, dalende prijzen, verhoogde koopkracht door regelmatige wettelijke vastgestelde loonsverhogingen.

Geen loonsverhogingen in het wilde weg, zeker geen loonsverlagingen, geen prijsverhogingen, maar prijsstop.

Dit zijn enige eisen, waarvoor de werkers in beweging moeten komen.

H. D.

MEDEDELING VAN DEN PENNINGMEESTER
Afd. Amsterdam

Op 4 September en op 11 September heeft het personeel van de Kon. Zwavelzuurfabrieken resp. *f* 55.42 en *f* 54.61 gestort voor het stakingsfonds van de Rietbewerkers te Noordwolde.

Een prachtig staaltje van solidariteit, wat navolging verdient.

In de week van 11—16 September moet het zegeltje geplakt worden in vakje 37.

In de komende week van 17—23 September moet het zegeltje in vakje 38 geplakt worden.

Men neme er goede nota van!

A. KIBURG,
penningmeester afd. A'dam

STAKING IN TAPIJTFABRIEK TE HILVERSUM

In de tapijtfabriek van de fa. Corn. van der Brink, te Hilversum, is een staking uitgebroken. De directie heeft gemeend, het vooroorlogse jaagsysteem weer in te voeren en van iederen arbeider een prestatie te eisen, die boven zijn vermogen ligt. Ook hier is gecontracteerd met de oude vakbonden, welke niet meer het vertrouwen hebben van de werkers.

Vrijdag 24 Augustus heeft de directie de werkprestatie-lijst doen aanplakken en 's Maandags hebben de wevers het werk neergelegd. Ze hebben zich toen Maandagavond met de Eenheidsvakcentrale in verbinding gesteld, omdat zij bij de andere vakbonden geen steun hadden gevonden.

De E.V.C. wilde zich met de directie in verbinding stellen en was zelfs van plan voor te stellen het werk gedurende de onderhandelingen op de oude voorwaarden te doen hervatten, mits de directie de onderhandelingen met de E.V.C. wilde voeren.

De directie wil tot op heden niets van besprekingen weten. Uit deze feiten mogen we concluderen, dat de directie voor deze ongewenste staking verantwoordelijk is.

De arbeiders eisen

De arbeiders van de tapijtfabriek Corn. van der Brink stellen nu de volgende eisen:

1. **Een arbeidsregeling door overeenkomst;**
2. **Deze overeenkomst met de directie moet tot stand komen door vertegenwoordigers, die zelf door de arbeiders aangewezen worden.**

Sindsdien heeft de staking zich nog verscherpt. De directie heeft gemeend, ten einde de staking te breken, de wachtgelders aan het weefgetouw te moeten zetten. Deze opzet is mislukt.

Solidair met de stakende wevers zijn alle wachtgelders de fabriek uitgelopen en weigeren, onderkruiperswerk te verrichten.

Aangezien onze vakbeweging nog voor het probleem van de volledige opbouw staat en de financiële positie nog niet van die aard is, dat ze de volledige steun van de arbeiders voor haar rekening kan nemen, doet ze een beroep op het werkende gedeelte van de Hilversumse bevolking. Het is het belang van iedere arbeider, dat deze staking gewonnen wordt!

Ieder weet wat het zeggen wil, als de ondernemer weer op de oude wijze van voor de oorlog den arbeider de wet voorschrijft, zonder met diens belangen rekening te houden.

Het belang van den textielarbeider is het belang van alle Hilversumse werkers, in welke tak van bedrijf ze ook werkzaam zijn!

Steunt naar vermogen! Hoog de solidariteit!

---

42 leden in Donkersbroek

Dezer dagen kwam de afdeling Donkersbroek in huishoudelijke vergadering bijeen. Vele belangrijke zaken werden afgehandeld. De districtsvergadering te Heerenveen werd besproken. Er werd overgegaan tot de verkiezing van een dagelijks bestuur. Dit bestaat uit:

J. Melles, voorzitter; K. Jongsma, secretaris; B. Witteveen, penningmeester. Toegevoegd werden R. Pluim en K. Stoke. Vertegenwoordiger inzake Landbouwvraagstukken werd J. Berghof.

De afdeling telt momenteel 42 leden. Een uitstekend begin en een goede vergadering.

WANNEER....?

Wanneer heb ik de kolen binnen?
Wanneer krijg ik een overall?
Wanneer mag ik van baas [verand'ren?
Wanneer verschijnt de haringstal?
Wanneer zie ik m'n vrouw met [kousen?
Wanneer komt er closetpapier?
Wanneer heeft de gracht weer [bomen?
Wanneer drink ik vooroorlogs bier?
Wanneer krijg ik m'n verhuis- [vergunning?
Wanneer komt er iets leeg in [„Zuid?"
Wanneer zal ik weer biefstuk [kauwen?
Wanneer komt de tabaksbon uit?
Wanneer zal 'k in de tram weer [zitten?
Wanneer en hoe kom ik aan zeil?
Wanneer komt er een lading koffie?
Wanneer gaat Mussert voor de bijl?
Wanneer begint de competitie?
Wanneer krepeert de „zwarte [markt?"
Wanneer kan ik m'n kunsttand [kopen?
Wanneer raakt Holland [uitgeH.A.R.K.t?
Wanneer kan ik m'n stamkaart [lozen?
Wanneer....? da's nog maar een [begin,
Zo kan ik nog wel uren doorgaan,
Dus ga je gang, vul zelf maar in....

— — — — — — — — — — —

Wanneer is 't uit met lamenteren?
't Is of je enkel daarvoor leeft
En d'overvloed van vóór de oorlog,
Het paradijs betekend heeft.
Ik vraag je daarom, bang dat anders
Wéér je beginsel wordt genekt:
„Wanneer denk je een mens [te wezen,
Niet langer meer een winstobject?

JAN MEERBEEK

Stampvolle zaal te Tilburg

Op 4 September hield de E.V.C. afd. Tilburg een grote openbare vergadering in de Stadsschouwburg. De opkomst was schitterend, zodat onze voorzitter voor een gevulde zaal deze vergadering mocht openen. Na zijn inleiding gaf hij het woord aan den voorzitter van de afd. Rotterdam, onze vriend A. v. d Berg, die onder het motto „Ik was er zelf bij", een inleiding hield over de staking der Rotterdamse havenarbeiders. Spr. schetste uitvoerig de omstandigheden waaronder de havenarbeiders moeten werken en besprak duidelijk en klaar deze onhoudbare toestanden, welke leidden tot de grote staking, alsmede het verloop van deze staking zelf. Dit alles heeft voor de aanwezigen veel klaarheid gebracht, gezien de voorlichting van de vrije pers en de radio. Thans kunnen zij zeggen, wij weten nu, hoe de juiste situatie van deze R'damse havenarbeiders was en is. En door deze wetenschap gedragen weet ik dat de R'damse havenarbeider in zijn recht staat en weet ik, dat de E.V.C. de juiste weg bewandeld heeft. Draagt deze gedachten uit onder uw medearbeiders en spoort hen aan zich aan te sluiten in onze gelederen onder de leuze waarmede de voorzitter deze goedgeslaagde vergadering sloot: één doel, één belang, **één organisatie.**

Onze zeelieden, die hun leven gaven....

Een weduwen- en wezenpensioenregeling, die een hoon is voor geheel Nederland

Een fel protest

Wij kregen uit een Engelse haven een brief van Hollandse zeelieden van het Hollandse schip „Rossum", die wij hieronder voor het belangrijkste gedeelte afdrukken. De brief spreekt voor zichzelf.

Hull, 26-8-'45.

Geacht bestuur,

„Wij delen u mede, dat wij op het s.s. „Rossum", tot op heden 16 leden hebben, waaronder enkele officieren.

Verder zullen wij ons deze reis belasten met het ophalen van de contributie, tot er door het bestuur een regeling wordt getroffen om genoemde contributie aan de respectievelijke adressen der leden af te laten halen.

Wij sturen u (oh, schrik niet!) de nieuwe pensioenregeling voor de nabestaanden der voor hun vaderland gevallen Nederlandse zeelieden.

Deze aalmoes geldt dan nog maar alleen voor de mensen, die **een schoon rapport** hebben, d.w.z. dat in een ander geval de nabestaanden niet voor deze „gulle fooi" in aanmerking komen.

Geacht bestuur,

Wij zijn verplicht tegenover onze kameraden die gebleven zijn (bedoeld wordt, die het graf in de golven vonden. Red. W.N.) fel te protesteren.

Terwille van de duizenden weduwen en wezen van deze mannen, kerels, die bijna 6 jaar temidden van duikboten, mijnen, vliegtuigen en soms wekenlang in reddingssloepen hun leven waagden of bezweken na de doorgestane ellende,

En thans na zoveel mooie beloften, worden de nabestaanden van de duizenden verdronken peetooms van prinses Margariet op zo'n misdadige manier behandeld. Bovendien worden de zeelui, die thans Holland binnenvaren, in Holland's geld uitbetaald, waar zij niets aan hebben, daar dit geld op geen enkele bank in het buitenland wordt geaccepteerd...."

Deze brief is geschreven naar aanleiding van een officiële mededeling van den Minister van Scheepvaart en Visserij aan de officieren en scheepsgezellen van de Nederlandse Koopvaardij- en Visserijvloot.

Een minister aan het woord

In deze mededeling wordt o.m. gezegd: Inmiddels heeft de regering besloten de gelden beschikbaar te stellen, welke het uitvoeren van de volgende maatregel, met in gang van 1 Juni 1945, mogelijk zullen maken:

Uitkeringen volgens vermelde schaal (zie hieronder), aan weduwen en kinderen (wezen) van officieren en scheepsgezellen der Nederlandse Koopvaardij- en Visservloot, wier man en/of vader gedurende de oorlog zijn vaarplicht naar behoren heeft vervuld en welke betrekkingen geen uitkeringen genieten onder de Zee-ongevallenwet. Voorzover de betrokkenen waren aangesloten bij een pensioenregeling en hun weduwen daaruit uitkeringen ontvangen, zal van de op deze schaal voorkomende bedragen telkens een nader te bepalen percentage worden toegekend. Bij hertrouwen van de weduwe vervalt haar uitkering.

Na het totstandkomen van een algemene pensioenregeling zal nader worden vastgesteld of en zo ja in welke mate, de uitkeringen als bovenvermeld daaraan zullen worden aangepast."

De Minister
van Scheepvaart en Visserij.

We laten nu volgen een gedeelte van deze regeling, geldende voor schepelingen onder de rang van officier voor schepen boven de 400 ton en voor schepen van 400 ton en minder en voor de visserijschepen.

De regeling voor de officierenweduwen voor dezelfde schepen zijn naar verhouding even slecht en variëren van *f* 425.- tot en met *f* 1200.- voor de weduwen en *f* 250.- tot *f* 370.- voor 1 kind en *f* 460.- tot *f* 740.- voor 2 of meer kinderen. Dit alles per jaar.

De dank van de regering:

SCHEPELINGEN ONDER DE RANG VAN OFFICIER

Schepen boven de 400 ton	WEDUWEN	MINDERJARIGE KINDEREN (beneden 16 jaar) Één kind	Twee of meer kinderen
Bootsman	*f* 450	*f* 225	*f* 450
Timmerman	„ 450	*f* 225	„ 450
kwartiermeester	„ 425	„ 212.50	„ 425
Lampenist	„ 425	„ 212.50	„ 425
Matroos	„ 400	„ 200	„ 400
Matroos o/gage	„ 400	„ 200	„ 400
Olieman	„ 450	„ 225	„ 450
Donkeyman	„ 450	„ 225	„ 450
Stoker	„ 400	„ 200	„ 400
Tremmer	„ 400	„ 200	„ 400
Hofmeester/Administr.	„ 600	„ 300	„ 600
Chef Hofmeester	„ 525	„ 262.50	„ 525
Kok	„ 525	„ 262.50	„ 525
Hofmeester	„ 425	„ 212.50	„ 425
Bediende	„ 400	„ 200	„ 400
Bediende	„ 400	„ 200	„ 400
Schepen 400 ton en minder			
Matroos	„ 400	„ 200	„ 400
Matroos o/gage	„ 400	„ 200	„ 400
Kok	„ 400	„ 200	„ 400
VISSERIJ SCHEPEN			
Kapitein	„ 620	„ 310	„ 620
1e Machinist	„ 550	„ 275	„ 550
Stuurman	„ 460	„ 230	„ 460
2e Machinist of oudste stoker	„ 420	„ 210	„ 420
Motordrijver	„ 420	„ 210	„ 420
Matroos	„ 380	„ 190	„ 380
2e stoker	„ 360	„ 180	„ 360
Matroos-kok	„ 360	„ 180	„ 360
Tremmer	„ 310	„ 155	„ 310
Oudste	„ 270	„ 135	„ 270
Lichtmatroos	„ 260	„ 130	„ 260
Jongste	„ 200	„ 100	„ 200
Reepschieter	„ 160	„ 80	„ 160
Afhouder	„ 140	„ 70	„ 140

Deze cijfers zijn inderdaad ontstellend. Dat is de dank van de Nederlandse regering aan de zeelieden, die hun leven jarenlang in de waagschaal hebben gesteld voor de goede zaak. De dank aan de zeelieden, die mede geholpen hebben de vijand te verslaan. De zeelieden, die met een laatste kreet, als ware vrijheidshelden, het graf in de golven vonden. Die, jaren van huis, gescheiden van vrouw en kinderen, meer dan hun plicht deden, in de overtuiging, dat wanneer zij hun leven eindigden, de nabestaanden ditmaal toch wel verzorgd zouden achterblijven.

Het oude liedje

Een aalmoes, een fooi! Inderdaad!

Maar dit mag niet doorgaan! Daartegen moet door het gehele Nederlandse volk geprotesteerd worden.

Het is weer het oude liedje. Men heeft gebruik gemaakt van de zeelieden, men heeft ze op de gevaarlijkste punten ingezet; maar zodra men ze niet meer nodig heeft, of ze zijn dood, dan.... ok ja, ze hebben nog familie, ze hebben nog kinderen.

Die kunnen we toch niet in de steek laten! En dan komt deze regering met een pensioenregeling, die een absolute armoede waarborgt! De nabestaanden komen wéér terecht bij particuliere instellingen, wéér terecht bij de publieke liefdadigheid. Ze worden wéér van het kastje naar de muur gestuurd. Ze kunnen weer honger lijden, na de vijf jaar ellende, die de gezinnen van de zeelieden reeds geleden hebben.

Wij zullen niet ophouden deze zaak onder de aandacht van het publiek te brengen, tot deze schandelijke regeling naar de prullemand is verhuisd.

Er hangt een transparant aan de ingang van de Leidsestraat, bij het Leidseplein, waarop geschreven staat:

Onze mannen ter zee verzekerden ons volksbestaan.

Zo is het; dat de regering er naar handele.

Rijksambtenaren staan er gekleurd op !

De Rijksambtenaren staan er weer eens gekleurd op. Er is een dienstorder gezonden aan de verschillende hoofden van diensten, waarin aan de ambtenaren, in verband met de bijzondere tijdsomstandigheden geen vacantie-verlof meer mag worden verleend. Circulaire No. 5022 R. afd. Ambtenarenzaken.

Het wordt hoe langer hoe mooier. Eerst hadden wij de korting op de vacantie van de ambtenaren aan de Rijksverzekeringsbank en nu weer deze zeer onrechtvaardige maatregel.

Direct heeft de E.V.C. daarop gereageerd en een brief gezonden aan den Minister van Binnenlandse Zaken, uit wiens departementale koker dit nieuwste snufje te voorschijn werd getoverd.

In die brief werd er op aangedrongen het besluit ongedaan te maken na gewezen te hebben op de grove onrechtvaardigheid van deze maatregel. Vele ambtenaren hebben in het tijdvak van 7 Oct. 1944 tot Mei 1945 extra zware diensten moeten verrichten, tengevolge van het feit, dat vele hunner collega's hun arbeid moesten staken, wilden zij niet in handen van den bezetter vallen.

Verder werd er op gewezen, dat andere ambtenaren reeds hun vacantie genoten hebben en het toch zeer onrechtvaardig zou zijn, indien de overigen, die op dit ogenblik toevallig nog geen verlof hebben gehad, dit niet meer zouden krijgen.

Een tweede prachtzet is de zgn. 25% loonsverhoging, die in de dagbladen gepubliceerd is, een maatregel die hoog nodig was.

Echter, weer kwam een dienstorder, ditmaal No. 1072, betreffende wijziging Bezoldigingsbesluit, waarin deze loonsverhoging van 25% nagenoeg te niet werd gedaan.

In deze dienstorder staat vermeld:

vervallen zijn de tijdelijke toelage van 6% en de vaste toelage van 10%, welke met ingang van resp. 1 December 1940 en 1 Januari 1944 werden ingevoerd, terwijl de 5% salariskorting van 1 Januari weder moet worden toegepast.

Uit de verdere inhoud van deze dienstorder blijkt, dat in het gunstigste geval slechts van 15% en 10% verhoging over het huidige salaris van resp. hogere, lagere gehuwde en lagere ongehuwde ambtenaren sprake is.

Uit punt 4 van de dienstorder bleek bovendien duidelijk, dat voor de lagere gehuwde ambtenaren zelfs een vermindering van salaris mogelijk is. (Dit komt omdat de kindertoelagen belangrijk verminderd worden).

Reeds bereikten ons protesten van vele ambtenaren. Maar protesten alleen zijn niet voldoende. De ambtenaren moeten begrijpen, dat er strijd gevoerd moet worden. En dat zij daarvoor in de organisatie moeten zijn. Zij horen bij ons, in de E.V.C. thuis.

Ambtenaren, ontwaakt uit uw dommel en organiseert u zoals reeds tienduizenden in de lande, in de Eenheidsvakcentrale!

Overheid vergadert in Concertgebouw

Vrijdagavond 7 September vond er in het Concertgebouw een algemene Ledenvergadering plaats van de Overheidsbedrijven der E.V.C.

Het is al wel haast een traditie geworden, dat deze zaal voor een huishoudelijke vergadering van Overheidsbedrijven, vol loopt. Zo ook deze avond.

Tot op het podium zaten de werkers uit de Overheidsbedrijven en luisterden aandachtig naar de openingsrede van den voorzitter, den heer Louwinger, die in een zakelijk betoog sprak over de „loonherziening". Spr. toonde met tal van voorbeelden aan, dat deze loonherziening in het gunstigste geval neerkwam op een „loonsverhoging" van een cent of zestig.

Uitvoerig stond de heer Louwinger stil bij de reeds zeven weken geleden gezonden moties aan de regering en het College van B en W., waarop tot op heden nog geen antwoord ontvangen werd.

De heer Stoopendaal voerde als tweede spreker het woord. In een hartstochtelijk betoog, getuigde de secretaris van de verontwaardiging, die er leefde bij het Overheidspersoneel over de negatieve houding van de regering ten aanzien van het personeel in Overheidsdienst.

Spr. zeide o.m.: „De kleinste zaak, de kleinste ondernemer geeft binnen een week in elk geval een fatsoenlijk antwoord, maar de regering zwijgt in alle talen. Het spijt me het te moeten zegge: Ik vind dit onfatsoenlijk".

Nog steeds staat in de dienstorders: Houdt geen besprekingen met de E.V.C., hun gedragslijn is niet in orde.

Maar in 1941 waren wij het die staakten, wij volgden de sabotage-bevelen op uit Londen.

Wij droegen, gelukkig, ons steentje bij tot de bevrijding van Nederland.

Toen waren wij goed genoeg, toen had men ons nodig!

En nu, nu mogen we mee defileren in een optocht en worden de spoorwegmannen en wij toegejuicht.

Maar als we opkomen voor onze eisen, voor onze gezinnen, dan hoont men ons".

Spr. roept op tot grotere eenheid, tot versterking van de E.V.C.

In de discussie bleek, dat er een felle strijdstemming onder het personeel bestond.

Gezamenlijk werden maatregelen beraamd, om een actie in te zetten, die beantwoordt aan de wensen en eisen van het personeel in Overheidsdienst.

De heer Koenen, secr. van de voorlopige Landelijke Leiding der E.V.C., beantwoordde op klare en duidelijke wijze de discussianten.

VERKLARING VAN HET EX-N.A.S.-BESTUUR INZAKE DE ECONOMISCHE ORGANISATIE DER ARBEIDERS

Het ex-N.A.S.-bestuur heeft een verklaring afgelegd, waarin o.m. het volgende wordt gezegd:

DAT:

1e. De arbeidende massa meer dan ooit hunkert naar verbetering van de levensomstandigheden;

2e. Culturele en sociale voorzieningen noodzakelijk zijn en verbetering van het welvaartspeil een dringende eis is;

3e. Het de taak is van de economische organisatie van de arbeiders voor genoemde verbeteringen en belangen op te komen;

4e. Vereniging van alle hoofd- en handarbeiders in één organisatie, opgebouwd op de grondslag van de bedrijven, noodzakelijk is;

5e. Deze éénheid een belangrijke voorwaarde is om te komen tot succesvolle resultaten;

6e. Heroprichting van het N.A.S. ongewenst is;

7e. Herstel van toestand voor Mei 1940 op vakverenigingsgebied, een stap terug is;

8e. De E.V.C. (Eenheidsvakcentrale) kan worden beschouwd als de natuurlijke concentratie tot eendrachtige economische samenbinding en werking en krachtige ondersteuning verdient;

9e. Vertrouwd kan en mag worden op vrijheid van meningsuiting naar binnen en bewegingsvrijheid naar buiten;

10e. De strijd voor de eenheid van alle werkers binnen het raam van de E.V.C. dient te worden opgenomen in overeenstemming met de beste tradities van het oude N.A.S.

De verklaring besluit met de leuze: Leve een vrije, onafhankelijke Eenheidsvakbeweging.

EEN JAAR NA DE SPOORWEGSTAKING

Maandag 17 September 1945 is het juist een jaar geleden, dat de grote spoorwegstaking, op last van de Nederlandse regering uitbrak. Een staking waaraan het voltallige spoorwegpersoneel deelnam. Van een hoofdconducteur van de Nederlandse Spoorwegen ontvingen wij een herdenkingsartikel, dat wij hieronder laten volgen.

Zondag 17 September 1944. Het is oorlog om ons heen. Berichten komen door.... Het wordt steeds spannender. De radio, zacht afgestemd, geeft het ene bericht na het andere. Troepen die in de aanval zouden zijn bij Nijmegen, valschermtroepen geland bij Arnhem....
Zondagavond 18.45 uur! Een draai aan de knop. We gaan weer luisteren naar het nieuws, begerig als wij zijn naar de berichten over de gigantische strijd bij Arnhem en Oosterbeek.
Maar wat is dat?! Horen wij het goed? De spanning stijgt ten top!

De Nederlandse regering maakt bekend, dat vanaf heden het spoorwegpersoneel in zijn geheel de werkzaamheden moet neerleggen....!

Natuurlijk, direct doorgeven en snel! Daar hebben wij op gewacht, lang gewacht; den mof een hak te zetten, waar di zich niet meer van herstellen kan. Wij kijken elkaar aan. Een korte bespreking. De straat op en het personeel, dat nog niet op de hoogte mocht zijn, gewaarschuwd. De eventuele zwakke broeders op hun plicht wijzen. Gelukkig, het zijn er niet veel!
Arnhem! Valschermtroepen, Spoorwegstaking.... Dat moet het begin van het einde zijn! Deze drie gebeurtenissen aanee.. gesmeed moeten het einde verhaasten. Nu niet gewacht! Weg van huis! Onderduiken....!

Maandag het bericht, dat de spoorwegstaking volkomen geslaagd is. Het spoorwegvervoer voor de moffen is volkomen ontwricht.

De man, die de brandende kwesties behandelt, doet op gluiperige manier zijn best om verdeeldheid te zaaien. Hij wijst op de honger, vooral voor het Westen, de spoorwegarbeider moest wel weten wat hij deed. Verleidelijke voorstellen. Gaat aan het werk! Dubbele lonen, meer eten, meer kolen. De verrader (tegen wien Dinsdag 11 September 1945 de doodstraf is geëist) probeert zijn gif toe te dienen. Het heeft niet mogen helpen. De spoorwegarbeiders, van hoog tot laag, verstaan hun plicht en ze zien slechts het vaderland met het wapen, waarop de fiere spreuk: „Ik zal handhaven". En zij hebben zich gehandhaafd, al heeft het ook en voor de spoorwegarbeiders met hun gezinnen, en voor de burgerij in West-Nederland vele offers gekost.... Het einde kwam, eerst veel later! Bijna 8 maanden later.
Maanden van spanning, zorg, gebrek, honger. Maanden van stromen bloeds, maanden van executie-peletons.
Het einde is er met de overtuiging rijker, dat ook wij in de grote strijd voor de vrijheid hebben bijgedragen tot de overwinning door de vrije volkeren der wereld.

M. v. D.

NASCHRIFT REDACTIE

Inderdaad, hebben de spoorwegmannen in die grote staking de eenheid gevonden en hebben gezamenlijk den vijand bestreden. Velen hebben het offer van hun leven gebracht.
De staking was een noodzakelijkheid, om uiteindelijk de overwinning mede te kunnen helpen bevechten.
Is het nu echter anders?
Wanneer er in de afgelopen jaren gestreden is voor de zaak van het vaderland, schouder aan schouder, onverschillig wat men dacht, onverschillig of men katholiek was, of christelijk, of sociaaldemocraat, of communist. Men was het eens!
Dan is het toch duidelijk dat die eenheid toen gesmeed in het belang van de algemene zaak, ook nu gehandhaafd moet blijven! De werkers in Nederland strijden ook nu! Ditmaal voor hun speciale belangen, voor een beter, menswaardig bestaan, voor hun sociaal-economische eisen!
Ook nu is de staking geen doel en zal alleen dan gehanteerd worden, wanneer het niet anders gaat!
In elk geval hebben de werkers het recht van de staking niet uit handen gegeven. Maar zij zullen het wapen weten te hanteren in het volle besef van hun verantwoordelijkheid, zoals ook de staking van de spoorwegarbeiders geboden was, juist door het verantwoordelijkheidsgevoel van de Nederlandse regering ten aanzien van de zaak der geallieerden.

Pers en Polemiek

DE NATIONALE VAKBEWEGING

Een artikel van de hand van den heer W. Thomassen verschenen in het weekblad Je Maintiendrai van de Nederlandse Volksbeweging van 6 September, geeft ons aanleiding enige opmerkingen te maken.
Bij gebrek, waarschijnlijk aan goede argumenten, vervalt de schrijver zelfs in, een orgaan als „J.M." helaas in methoden die men vóór de oorlog regelmatig tegen kwam in periodieken als b.v. „V.A.B." („Vrijheid, Arbeid, Brood").
Wij meenden dat in de gezamenlijke strijd tijdens de illegale periode, politieke haarkloverij, kleinzielig geschrijf en het demagogisch ageren tegen elkaars vermeende foutieve inzichten op politiek, godsdienstig en economisch terrein, voor goed overwonnen waren.
Wanneer Th. schrijft:
„De Eenheidsvakcentrale wordt eenzijdig gedreven door „Waarheidsmannen", vragen wij ons af, of de heer Th. bekend is met de verhoudingen in de E.V.C. Zijn uitlating wijst op het tegendeel; dan is het ook onbehoorlijk een dergelijke suggestie te geven.
Verder schrijft de heer Th.:
„De opbouw van vakbonden en een vakcentrale eist leiderskwaliteiten, ervaring, inzicht, bezonnen oordeel en organisatorische bekwaamheid. De E.V.C. is schaars bedeeld met kader, dat in het gelukkige bezit is van deze hoedanigheden".
En verder lezen wij:
„Op sociaal terrein snakt ons volk naar zekerheid, naar een opbouw die vertrouwen wekt, die ons boeit, die ons pakt. Konden wij maar kennis nemen van plannen waar een algemeen volmondig „Ja" bij past.
Die plannen ontbreken nog. De Stichting van de Arbeid is een theoretisch bouwsel. Haar koudwatervrees voor medezeggenschap heeft ongerustheid gewekt.
De samenwerking van de drie vakcentrales, die zo hecht moet worden, dat de vakbeweging als eenheid optreedt op sociaal-economisch terrein, verkeert nog in het eerste stadium en spreekt de mensen niet aan.
Deze resultaten zijn dan het werk van de leiders van de drie vakcentrales, mannen die zich na een zeer lange periode als zodanig werkzaam te zijn geweest, ervaring, inzicht, bezonnen oordeel enz. hebben kunnen eigen maken. Het was evenwel de jonge E.V.C., die volgens den heer Th. „schaars bedeeld is met kader, dat in het gelukkige bezit is van deze hoedanigheden", die direct de oude organisatie-vorm van de oude vakbonden los liet en bedrijfsgewijze de arbeiders organiseerde.
Bij de E.V.C. is intussen niets te bemerken dat de nieuwe organisatiemethode „de mensen niet aanspreekt", gezien het steeds groeiende ledental. De leiding van de E.V.C. heeft er bij voortduring op gewezen, dat de democratie eist, dat plannen en zeker ingrijpende plannen voor de sociaal-economische ordening, waarbij het directe levensbelang van de arbeiders is betrokken, in volmaakt overleg met die arbeiders vastgesteld dienen te worden.
Dat deze E.V.C., die volgens de heer Th. schaars bedeeld is met kader, dat o.m. over bezonnen oordeel en inzicht beschikt, het nog niet zo mis zag, bewijst de volgende passage in het artikel van den heer Th.:
In Augustus schreef het toen nog illegale blad „J.M.":
„Wanneer men zich een concreet doel stelt aangaande de toekomst der vakbeweging kan de geest der democratie eerst heersen, als is aangetoond dat dit doel steunt op de overtuiging der arbeiders. Komt men evenwel met alle plannen kant en klaar op de proppen, dan stelt men de aanhang in wezen voor voldongen feiten en verbergt achter een democratische gevel een autoritaire handelwijze. Een generatie die aanstonds verantwoordelijkheid wil dragen, heeft recht op haar eigen fouten. Pers haar in een keurslijf, geef de leiding aan lieden die bij hun plannen bij herhaling van de restauratie spreken, zet een groep aan het hoofd, die zich alleen kan handhaven als de vroeger geldende pensioengerechtigde leeftijd wordt verhoogd.... en het leven zal reeds voor de geboorte worden gedood"
en zegt de heer Th.:
„Die waarschuwing is helaas (al was de klank overdreven —) in de wind geslagen".
Desniettegenstaande worden alleen juist deze drie vakcentrales door de regering erkend. Deze zelfde vakcentrales waarover het in „J.M." van Augustus 1944 ging, kunnen door middel van de radio hun propaganda voeren en toch brachten de leiders van deze vakcentrales op autoritaire wijze 'n regeling tot stand, welke „de mensen niet aanspreekt" en werkten mede aan de vorming van een „Stichting van de Arbeid", die „ongerustheid" onder de arbeiders verwekt.
En de heer Th. weet van de E.V.C., die deze fouten niet maakte, niets anders te zeggen, dan dat ze „eenzijdig" gedreven wordt.
Een ander argument tegen de E.V.C. is het volgende:
„De Eenheid op het terrein van de vakbeweging", zo meent de heer Th., moeten de arbeiders zoeken in de oude vakorganisaties, welke moeten groeien tot een nationale vakbeweging.
„De geestelijke vervlakking, die een communistisch georiënteerde eenheidsvakbeweging zal veroorzaken, krijgt in ons land geen kans".
Deze opmerking voor wat betreft een niet slagen van een communistisch georiënteerde vakbeweging onderschrijven wij volkomen. Een dergelijke eenheidsvakcentrale bestaat in ons land niet. De E.V.C. zal in toenemende mate constructief werk leveren in het belang van de sociaal-economische verhoudingen van de arbeiders en dus voor ons volk. Zij zal temeer hiertoe in staat zijn, omdat de fundamenten op hechte grond zijn gelegd.

Ba.

MEDEDELINGEN AAN DE LEDEN VAN DE AFDELING HOTEL-, CAFE-, RESTAURANT- en LUNCHROOM-PERSONEEL

De leden, die nog geen krant „Werkend Nederland" ontvangen, of wel per ongeluk twee exemplaren thuis gestuurd krijgen, gelieven dit aan de afdelingen te melden.
Zij, die nog niet in bezit zijn van contributiekaarten of zij, die zich hebben opgegeven en nog niets hebben gehoord, worden verzocht dit per briefkaart of telefonisch aan ons secretariaat Hemonylaan 27 (telefoon 90976) op te geven.
Aan de penningmeesters
De contributie-inning gaat nog niet zo vlot en ieder lid, die in de bedrijven betaalt, moet niet aan den bode, die aan huis komt, betalen! Ook adresveranderingen moeten direct doorgegeven worden.
Betreffende vergaderingen
Wanneer er bedrijfsvergaderingen zijn, meldt u dat dan even aan het bestuur. Dan kan er een afdelingsbestuurder aanwezig zijn. Het bestuur wil meerdere gegevens verzamelen om later de strijd, die ons wacht, beter het hoofd te kunnen bieden.
Inlichtingen en klachten over slechte bedrijfstoestanden, zoals pachtbetalen van garderobes, toiletten, betaling van zaalchefs, betaling van breekgeld, betaling van chasseurs, barhulpen en werksters kunt u ten allen tijde aan ons kantoor Hemonylaan opgeven.
Is het onze leden bekend, dat onze collectieve Arbeidsovereenkomst momenteel wordt gehandhaafd?
Let dus op de volgende bepalingen: het recht op vacantie, minstens 10 uur nachtrust, de kwestie va de mastiek enz. Zij, die daarover nadere inlichtingen wensen, wenden zich ook tot ons secretariaat.
Zuivering
Is het aan ieder bekend, dat er in onze afdeling een zuiveringscommissie is? Helpt mede het gehele bedrijf te zuiveren! Ons bedrijf was zwaar vertegenwoordigd door N.S.B.'ers, collaborateurs en dergelijken.
Ook de Horeca heeft een zuiveringscommissie in het leven geroepen, waarin zitting zullen nemen: twee leden van Horeca, twee buitenstaanders (?) en toegevoegd een secretaris-jurist!
Het lijkt ons niet juist, dat er alleen werkgevers zitting in hebben, daar de heren elkaar in het algemeen niet veel kwaad zullen doen.
Rede te meer om ons brieven te sturen met gegronde aanwijzingen, ondertekend door 2 personen met namen en adressen. Aan het werk! Elk lid een werker. Dat is het parool!

P. ENDSTRA,
Afd. Hotel-, Café-, Restaurant- en Lunchroombedrijf

Bouwvakarbeiders !

In een conferentie tussen het Secretariaat afd. Bouwvakken der Eenheids Vak Centrale enerzijds en den heer F. C. H. Visser, wonende Da Costakade 114 te Amsterdam als vertegenwoordiger van een vijftigtal arbeiders werkzaam bij de Amsterd. Ballast Mij, Holl. Beton Mij, Firma Blankenvoort, Bitumenweg enz. (beter bekend onder het Zwartekoor) anderzijds is o.a. ook het Landelijke Verband van deze vakgroep besproken.
Om nu te komen tot een hechte organisatie van arbeiders, welke menen te behoren bij bovengenoemde vakgroep, doen wij het verzoek u in verbinding te stellen met het Secretariaat: Hemonylaan 27 te Amsterdam.

J. S.

De waarde der Grondbeginselen

De scheidingen, die door het Nederlandse volk lopen op het gebied der Vakorganisaties, kunnen practisch teruggevoerd worden tot het terrein van de levensbeschouwingen, zoals deze op godsdienstig en politiek terrein tot uiting komen. Deze levensbeschouwingen gaan allen uit van zekere grondbeginselen. De verschillen, die wij te aanvaarden en te eerbiedigen hebben, zijn nu eenmaal niet te ontkennen.
Deze verschillen in grondbeginselen hebben tot tegenstellingen en strijd geleid en zullen steeds weer opnieuw tot tegenstellingen en strijd leiden, wanneer wij niet leren een basis te vinden en deze tegenstellingen te respecteren en te overbruggen.
Het zou dwaasheid zijn, te veronderstellen, dat wij het dan maar geheel zonder grondbeginselen moeten doen om dan tenminste op dit punt geen tegenstellingen te ontmoeten.

VLUCHT UIT DE WERKELIJKHEID

Dit is een illusie, die poëtisch is en theoretisch niet denkbaar en kan als een vlucht uit de werkelijkheid beschouwd worden.
Immers, daarvoor verwacht men van iedereen een volkomen neutrale levenshouding. Het zal eenvoudig zijn een programma vast te leggen en naar het bereiken van dit programma te streven.
Maar reeds op hetzelfde ogenblik dat dit streven begint en reeds bij het opstellen van nieuwe programma-punten zullen de grondbeginselen een rol spelen. Grondbeginselen zonder programma is wel denkbaar, maar omgekeerd niet.
Het heeft dan ook geen doel en het is zelfs onverantwoordelijk om zonder grondbeginselen in zee te steken of de vruchten van onze persoonlijke grondbeginselen in het practische leven te plukken. Een vakorganisatie staat te midden van de practijk van het leven.
Theologische verschillen en politieke dogma's kunnen hier onnodige twistpunten opwerpen.
Voor de vakorganisaties zullen wij het eens moeten worden over de beginselen der moraal.
De beginselen der moraal kunnen voor mensen zoals wij hier in Nederland niet anders zijn, zoals deze voor mensen, die christenen zijn en rechtstreeks uit die christelijke overtuiging afgeleid zijn, onverschillig tot welke confessie zij overigens behoren.
Voor de niet-christen zijn deze beginselenlen minstens aanvaardbaar, of althans niet in strijd met het feit, dat zij niet confessioneel zijn. Daarom doe ik een beroep op U allen, als eerste grondslag voor de organisatie, de christelijke moraal te aanvaarden en in die zin de christelijke grondslag te begrijpen. In de zin van de sociale rechtvaardigheid.
Heerlen. F. B. H. JANSEN

ONDERSCHRIFT REDACTIE

Van harte gaarne hebben wij bovenstaand schrijven in ons weekblad opgenomen. Wanneer de schrijver, naar wij als zeker weten een gelovig man en dat weten wij eveneens zeker, een goed — organisatie-man, met christelijke beginselen bedoelt, sociale rechtvaardigheid en naastenliefde, dan gaan wij daarmede volkomen accoord.
Hoe dikwijls wordt echter het woord christelijk niet genoemd, uitsluitend als vlagvertoon.
Een zeer sterk voorbeeld hebben wij aan de zich christelijk noemende regering Colijn, wier daden geheel niet in overeenstemming waren met de christelijke naam waarmee zij zich aankondigde.
Hoofdzaak voor ons is: de inhoud van de organisatie. Deze moet gebaseerd zijn op de idee, dat wij strijden niet alleen voor de sociaal-economische eisen van de werkers, maar ook dat wij strijden voor een maatschappij, gebaseerd op sociale rechtvaardigheid en naastenliefde. Dit is een moraal, dit is een grondbeginsel, die als zodanig èn voor de confessionele arbeiders èn voor de andersgeoriënteerde werkers volkomen **aanvaardbaar zijn.**

Hoe werken de mannen in de Arbeidsreserve?

In de natte polders baggeren de Arbeidsreservisten met volledig versleten schoeisel. — Dagen van 12—13 uur geen zeldzaamheid.

In een tweetal artikelen zullen wij zeer gegronde klachten en grieven uit de Algemene Arbeidsreserve behandelen. Er wordt daar veelal gewerkt onder verhoudingen, die zeer veel overeenkomst tonen met de vooroorlogse toestanden in de werkverschaffingen hoewel in deze artikelen de werken rondom Amsterdam belicht worden, gelden ongetwijfeld deze toestanden ook voor veel werken die door de D.U.W. (Dienst Uitvoering Werken) in het land uitgevoerd worden.

Werkverschaffingsmethoden van voor de oorlog!

Er zijn grote dingen gebeurd in ons sociale leven. Sedert 1940 verkeren wij in een periode van dramatische maatschappelijke ontwikkeling, waarin vele waarden her-eikt werden en worden. Deze periode is nog niet ten einde. Eerder kan men aannemen, dat we nog maar pas aan het begin staan. De geweldige krachten, die door de grootste en wreedste aller oorlogen zijn vrij gekomen, hebben hun bedding nog niet gevonden. We leven nog midden in een tijd, waarin de maatschappij vergeleken kan worden met een grote smeltkroes, waarin vele afgeleefde vormen en principes als oud roest gesmolten worden, maar waarin het nieuwe nog geen vaste vormen heeft aangenomen. Aan het stollingsproces zijn we nog niet toe, de scheppende krachten hebben de juiste vormgeving nog niet gevonden. Want wel zijn vele vormen van het oude tot ontbinding overgegaan, maar de geest van het oude is nog niet overwonnen.

Na de bevrijding

Onmiddellijk na de bevrijding in Mei 1945 deed zich het verschijnsel voor van een zeer snel aangroeiende werkloosheid. Hoe kon het ook anders: we gingen de oorlog in met een hoog werkloosheidscijfer en we kwamen de oorlog uit met een hoog werkloosheidscijfer. Om tot opheffing daarvan te komen is heel iets anders nodig dan het voeren (en winnen) van een oorlog. Het verschijnsel zelf was dus vlak na de oorlog onvermijdelijk, het kon alleen verzacht worden in zijn consekwenties door het op de juiste manier op te vangen en daarna de juiste maatregelen te zoeken, die het kwaad kunnen verminderen en tenslotte opheffen.

De Algemene Arbeidsreserve

Hoe is dit geschied? De eerste indruk was sympathiek en hoopgevend. In Amsterdam werd ogenblikkelijk een instantie in het leven geroepen, de Algemene Arbeidsreserve, die inderdaad zeer gunstig afstak bij het beruchte gemeentelijke Bureau voor Sociale Zaken. De uitgebreide vragenlijsten bleven achterwege, evenals het zoveel aanstoot gevende huisbezoek. Ook geen ingewikkelde berekeningen met toeslagen en afslagen en procenten voor alles en nog wat. Neen, inplaats van het zeer impopulaire en sterk-bureaucratische stelsel van Sociale Zaken kwam Arbeidsreserve met een eenvoudig systeem: iedereen kreeg ƒ 25.- wachtgeld en stelde zich door aanvaarding hiervan disponibel voor opruimings- en herstelwerk. Dit opruimingswerk werd niet onder werkverruimingsvoorwaarden uitgevoerd, doch geheel als normaal werk tegen normaal loon. Dit „normale" loon bleek evenwel geen levensmogelijkheid aan de arbeiders te kunnen waarborgen, want na enkele weken reeds was er een staking in de Westhaven. De voorwaarden waaronder gewerkt moest worden vertoonden ook veel overeenkomst met die van de voor-oorlogse werkverschaffing en het is begrijpelijk, dat de arbeiders, zo zij al enig vertrouwen in de nieuwe uitvinding „Arbeidsreserve" hadden gehad, dit ten tijde van de staking reeds een gevoelige knauw gekregen had.

Het resultaat van de staking was een grote overwinning, in schijn. 1e. De Nederlandse Heide Mij zou uitgeschakeld worden; zij is niet uitgeschakeld! 2e. Het loon van de CAO voor het bouwvak zou worden toegepast plus toeslag bedragende 76, 80 en 86 cent per uur; op een enkele uitzondering na wordt dit loon inderdaad betaald, maar.... arbeiders met kinderen kunnen er hun distributiepakket niet van betalen! 3e. Vervoer naar en van het werk, verstrekking van voedsel en kleding zou op het werk zelf naar omstandigheden geregeld worden. Wat is hiervan terecht gekomen? We zullen er het een en ander over mededelen.

Wat is een normale werkdag?

Aanvankelijk behoefden de arbeiders in de Arbeidsreserve geen volle werkdag van 8½ uur te maken, men was algemeen van mening, dat de gezondheidstoestand van de overgrote meerderheid dit niet toestond. Langzamerhand zou de werktijd verlengd worden totdat de werkdag van 8½ uur bereikt zou zijn. Deze overgangstijd heeft.... enkele weken geduurd. Toen waren de arbeiders wel hersteld van een 5-jarige onderdrukkings- en hongerperiode, meenden de autoriteiten. Het distributiepakket lag nog onder de 2000 calorien per dag (normaal is omstreeks 3000) toen de arbeiders reeds weer een volle dag moesten werken. Wel ontvingen zij, die zware arbeid verrichtten, een toeslag, doch tot voor enkele weken hield dit slechts extra, droog brood en extra droge aardappelen in. Wat verstaat men onder een normale werkdag? Bij de Arbeidsreserve het volgende: men vertrekt om half zeven van het Centraal Station en komt des avonds om half zes tot kwart voor zes weer aan. Dit was de regeling voor het werkobject Halfweg. Hier waren de arbeiders 12 tot 13 uur van huis. Dit was eenvoudigweg een schandelijke regeling, die dan ook tot actie op het werk geleid heeft.

Het kon ook gebeuren, dat men opgeroepen werd om des morgens te half acht nabij de Zeilstraat in een vrachtauto te stappen om daar des avonds om ongeveer 5 uur weer terug te zijn. Een dergelijke oproep kon men gerust ontvangen als men in Noord of zelfs in Tuindorp Oostzaan woont. Ook deze arbeiders (van het object Haarlemmermeer) waren veelal 12 tot 13 uur van huis. Door de protesten van de arbeiders en het optreden van het EVC-bestuur voor de Arbeidsreserve is hier wel een en ander verbeterd, maar er is nog geen sprake van, dat de arbeiders een normale werkdag van hoogstens 8½ uur maken. Voorstellen onzerzijds, om tot een 40-urige werkweek en waar mogelijk tot een 2-ploegenstelsel te komen, teneinde zoveel mogelijke werkloze arbeiders in te schakelen en de onverantwoorde lange werkdagen onmogelijk te maken, worden beantwoord met een laconieke circulaire: „....indien de arbeiders niet voldoende presteren kan tot ontslag worden overgegaan...." Er zal wel niemand zijn, die beweert, dat dit de juiste methode is om de sympathie der arbeiders te winnen.

Arbeid, voorwaarde tot welvaart

Nu iets over kleding en schoeisel. In de Arbeidsreserve laat men arbeiders in natte polders werken en zelfs sloten uitbaggeren op volledig versleten schoeisel.

Zij, de arbeidsreservisten, zijn opgeroepen, om hun krachten aan de opbouw van Nederland te geven. Zij worden gepaaid met prachtige dagblad-artikelen en redevoeringen, die de sociale verantwoordelijkheid van de arbeiders in alle toonaarden bezingen. De arbeiders behoeven echter niet gepaaid te worden; de arbeiders kennen hun verantwoordelijkheid. De arbeiders weten, dat zij het zijn, die de opbouw moeten uitvoeren. Zij weten maar al te goed, dat het hun onmisbare arbeidskracht en vakkennis is, die het maatschappelijke leven weer op gang moeten brengen. Zij weten, dat alleen harde arbeid, voorwaarde is voor welvaart. Juist omdat zij dit zo goed weten stellen zij hun eisen. Want arbeid zonder gereedschap is onmogelijk. En juist omdat de arbeiders overtuigd zijn van het grote belang van ononderbroken arbeid, verlangen zij van de Overheid maatregelen, die deze arbeid bevorderen kunnen. Zij kunnen er geen genoegen mee nemen, dat NSB'ers, SS-mannen en dergelijke gevaarlijke en onproductieve elementen over goede schoenen, laarzen en kleren beschikken en zelfs reserve-exemplaren mogen behouden. Zij verwachten, dat een regering, die de arbeiders op hun plicht wijst, zelve ook haar plicht doet.

En hieronder mag toch minstens verstaan worden, dat deze regering aandacht besteedt aan rechtvaardige klachten der arbeiders. Dat zij een Eenheidsvakcentrale, die in enkele maanden meer presteerde, dan een 7-tal vakcentralen vóór de oorlog in tientallen jaren, — n.l. de arbeiders samenbrengen in een zuiver economische organisatie — niet als lucht beschouwt, doch haar de plaats geeft die haar toekomt in het economisch bestel van Nederland.

P. W.

(Wordt vervolgd)

AFDELINGSNIEUWS

Uit de metaal

Nieuws uit het Hoogovenbedrijf

Het voorlopig bestuur van de afdeling Hoogovens is als volgt samengesteld: R. van Eyken, Duinvlietstraat 84, voorz.; A. Walet, Patersweg 35, secretaris; T. Jongsma, Boogoordlaan 11, penningm.; P. J. Schelvis, 2e voorzitter; J. de la Bie, 2e secretaris; P. Esseling, 2e penningm. Toegevoegd: J. E. Meyer, G. Paardenkoper en M. Alderliefste.

De Propaganda-commissie heeft tot secretaris benoemd den heer W. Swarts, Eenhoornlaan 9.

Van de directie der Hoogovens is een schrijven binnengekomen, waarin mededeling gedaan wordt, dat zij zich houdt aan de landelijke regelingen, welke voor de metaalindustrie bindend zijn; dat zij aangesloten is bij de Werkgeversbond, welke met de erkende Vakbonden dergelijke regelingen vaststellen; 2e. dat voor interne aangelegenheden, zij zo nodig besprekingen voert met de kern en commissie van overleg der beambten; 3e. dat het in de bedoeling ligt, zo spoedig daartoe meer geschikte omstandigheden zijn ingetreden door in bedrijfsstelling van de fabriek, over te gaan tot het uitschrijven van nieuwe verkiezingen voor de kern.

Ons bestuur is het antwoord niet schuldig gebleven en heeft de directie gewezen op zijn verantwoordelijkheid in deze, omdat de vijf jaren oorlog en bezetting toch wel een en ander veranderd hebben; dat de tegenwoordige kern in genedele het vertrouwen meer van de arbeiders heeft en dat wij over de nieuwe verkiezingen voor de kern tijdig op de hoogte zullen moeten zijn.

Wij zullen blijven ijveren voor verbeteringen door ons aangevraagd. Nodig is dus, dat het gehele personeel onder onze vlag georganiseerd is, dan kunnen wij alle verbeteringen invoeren welke nodig zijn.

Reeds doet zich onze invloed gelden. De heren van de kern vliegen en lopen harder dan ooit te voren om voor ons zaken te bespreken, die op onze vergadering aan de orde gesteld zijn.

Het Franse ploegenstelsel door ons verzocht, is ingevoerd. Het personeel van de Cementfabriek wilde des Zondags niet werken en ook niet meer midden in de week van dienst veranderen. Al deze eisen werden ingewilligd!

We hebben nu contact met IJmuiden, Haarlem en Uitgeest en wordt hard aan het benaderen van de 1000 leden gewerkt, alleen dan voor het Hoogovenpersoneel.

Als dit bericht den lezer bereikt dan heeft de afdeling Beverwijk der E.V.C. natuurlijk al lang het duizendste lid in-Leden van de metaalgroep, doet uw best geschreven en is reeds ver daarboven. en zorgt dat het voltallige Hoogovenpersoneel georganiseerd wordt in onze E.V.C., opdat wij de zaken beter dan ooit met de directie kunnen regelen. Aangepakt dus en allen aan de slag voor de uitbouw van de E.V.C. en speciaal voor de afdeling Metaal Beverwijk.

A. Wt.

De clasificeerders organiseren zich

Maandag 3 Sept. vond een vergadering plaats van de Classificeerders. De moeilijkheden in het bedrijf werden besproken en nadat de bedoeling van de E.V.C. en de bedrijfsorganisatie uiteen was gezet, werd meegedeeld, dat er op gerekend kon worden, dat in de loop der week alle Classificeerders van v. Alphen en van Jongsma, zich bij de E.V.C. zouden aansluiten.

Nieuwe leden te Vlaardingen

Voor de metaalbewerkers te Vlaardingen vond op Dinsdag 4 September een uitstekende vergadering plaats in het Luxor Theater. Nadat de bedoeling van de E.V.C. en de idee van Bedrijfsorganisatie uiteen was gezet, was er gelegenheid voor discussie, waarvan de **Voorzitter van de Vlaardinger Metaalafdeling van het N.V.V. gebruik maakte en verklaarde, dat het hem speet, dat niet nog een veel groter aantal metaalbewerkers deze vergadering hadden kunnen meemaken.** Hij erkende de juistheid van de uiteenzettingen en onderstreepte de eisen door ons gesteld voor een menswaardig bestaan en hoopte, dat wij zouden slagen. Hij bleek echter zelf nog te vast geroest te zitten om nu reeds over te komen. Het was een uitstekende vergadering, die haar vruchten wel zal opbrengen. Nieuwe leden werden ingeschreven.

H. J. B.

Winkel

Een uitstekende vergadering

Op Woensdag 5 September hield de afd. Winkel een flink bezochte huishoudelijke vergadering. De secretaris van het Organiserend Comité heette de aanwezigen hartelijk welkom en constateerde dat ook in Winkel de gedachte van Eenheid voor alle werkers, ongeacht politieke en godsdienstige verscheidenheid, zich baan breekt. Voor de afdeling, die zich in een steeds groeiende ledental verheugt, is een grote toekomst weggelegd.

Een bestuur werd gekozen, dat als volgt is samengesteld: D. Wiedijk, T. Mooy, J. Fijnheer, A. Wiedijk en K. H. Luik.

De bestuursleden zullen de werkzaamheden onderling verdelen.

Het plaatselijk secretariaat is gevestigd A 92 te Winkel (D. Wiedijk), dat gaarne nieuwe leden noteert.

HOUTBEWERKERS TE ZAANDAM

De afd. Hout Zaandam der E.V.C. houdt op Zaterdagmiddag 22 September a.s. in gebouw „Ons Huis" een huishoudelijke vergadering. Aller opkomst gewenst.

Aanvang 2.30 uur.

REINIGING! ATTENTIE!

Het bestuur der E.V.C. afd. Reiniging deelt mede, dat op Donderdagavond iedere 14 dagen tussen 7 en 8 uur zitting gehouden wordt voor het in behandeling nemen van klachten en grieven, beginnende 20 September, vervolgens 4 October enz., bij Bodega-Oporto, Damrak 92 boven.

Alle contributie-inners van de afdeling Reiniging kunnen hun geldes afdragen aan den 2en penningmeester den heer Danens, Heer Halewijnstraat 1 III, iedere Maandagavond tussen 7 en 8 uur.

Binnenkort zal de administratie afdeling Reiniging de geleden schade van Februari '41 uitkeren.

Hierbij wordt den E.V.C.-leden in herinnering gebracht, dat een ieder het bedrag kan overmaken aan de Stichting 1940—'45 of Willen Is Kunnen, zoals door velen op de vergadering werd voorgesteld.

Bestuur afd. Reiniging

OPROEP

Het bestuur der Unie van Fabrieksmatige bedrijven afd. Amsterdam wordt verzocht zich in verbinding te stellen met de afd. Maastricht van de „Eenheidsorganisatie voor Fabrieksarbeiders". Secretaris A. Jansen, Fort Willemsvoetpad 10, Maastricht.

W. V.

VERGADERING G.E.B.

De afdeling G.E.B. der E.V.C. belegt een werkersvergadering op 21 September te 8 uur in Hotel Suisse.

ARBEIDSRESERVE

Ledenvergadering op Donderdag 27 September, 7.30 uur, in gebouw Frascatie, Nes